

Dubravka Simović
Beograd, Narodna biblioteka Srbije

ANALIZA IZDAVAČKE DELATNOSTI NARODNIH BIBLIOTEKA U SRBIJI 2001-2005 godine

Za vodeću ulogu u svojim sredinama biblioteke već poseduju temeljne preduslove. Imaju fondove raznovrsne bibliotečke građe, kadrove koji se trude da razumeju novu ulogu biblioteka kao informacionih centara i bibliotekara kao informatora. Poslednjih godina i sređene zavičajne zbirke. Biblioteke se nalaze u svojoj kulturnoj misiji prosvetavanja naroda. Nastoje da otkrivaju “blago svoga zavičaja”. Njihova izdavačka delatnost ima za cilj prvenstveno da prikaže fondove biblioteka i da objavljuje pre svega ona dela koja afirmišu zavičaj i njegove kulturne vrednosti.

Narodne biblioteke u Srbiji sve veću pažnju poklanjaju svojoj izdavačkoj produkciji iako nisu po Zakonu obavezne da se time bave. Širok spektar tema koje pokrivaju svojim izdanjima pokazuje da se polako izdižu i stupaju u dijalog sa korisnicima.

CILJ

Cilj ovog istraživanja je analiza izdavačke delatnosti narodnih biblioteka u Srbiji u periodu od 2001. do 2005. godine kao pokušaj da se dođe do podataka koji će dati odgovore na pitanja: da li naše narodne biblioteke jesu u svojoj kulturnoj misiji prosvetavanja naroda, da li pokušavaju da se suoče sa izazovima i preprekama modernog informatičkog društva, da li je podignut nivo svesti o važnosti stalnog učenja i da li biblioteke u svojoj otvorenosti nemaju ograničenja?

MATERIJAL I METODE

Istraživanje je sprovedeno u periodu januar-juni 2006. godine, korišćenjem Izveštaja o radu narodnih biblioteka za period 2001-2005. godine i uzajamne baze COBIB.SR.

Analiza je obuhvatila 162 narodne biblioteke. Kako se njih 13 nalazi u okviru domova kulture, odnosno nisu samostalne, izuzete su iz istraživanja, te je obuhvaćena izdavačka delatnost 149 biblioteka u 25 okruga Republike Srbije. Biblioteke sa teritorije Kosova i Metohije izuzete su pošto od 1999. godine one samo delimično ostvaruju svoje funkcije pa podaci nisu potpuni i pouzdani. Njihova delatnost obrađena je preko dostupnih podataka i data je u analizi samo ilustrativno.

Od 149 biblioteka u 93 je registrovana izdavačka delatnost, koja je prema dostupnim podacima ukupno činila 784 naslova monografskih publikacija (80%), 36 serijskih (4 %) i 161 neknjižne građe (16 %).

REZULTATI

IZDAVAČKA DELATNOST PO OKRUZIMA

1. Severno-bački okrug

3 biblioteke: Subotica, Bačka Topola i Mali Idoš

Gradska biblioteka u Subotici objavila je u ovom periodu **7** publikacija: Zbornik sa naučnog skupa o akademiku Pavlu Iviću, Katalog knjiga štampanih u 17. veku koje se čuvaju u subotičkoj biblioteci, treću svesku Subotičke bibliografije, 3 naslova beletristike i 1 čestitku.

Biblioteke u Bačkoj Topoli i Malom Idošu nisu imale u ovom periodu izdavačku delatnost

2. Srednje-banatski okrug

5 biblioteka: Žitište, Zrenjanin, Nova Crnja, Novi Bečej, Sečanj

Gradska narodna biblioteka 'Žarko Zrenjanin' u Zrenjaninu izdala je u širokom tematskom spektru **53** publikacije: Katalog Biblioteke za 2001, 31 naslov beletristike, 1 čestitku, 4 naslova vezana za život i delo Todora Manojlovića (od toga 1 na CD), Zbornik radova o književnom delu Vojislava Despotova, 1 sociološko-istorijsku studiju, knjigu o zgradi Skupštine opštine Zrenjanin, spomenicu jedne osnovne škole koja je obuhvatila i razvoj školstva ovoga kraja, Prevladavanje prošlosti u Vojvodini (na srp. i engl. jeziku) i t.d.

Narodna biblioteka, Novi Bečej izdala je **7** publikacija: 1 knjiga putopisa, 1 o pozorištu i 5 naslova beletristike

Biblioteke u Žitištu, Novoj Crnji i Sečnju nisu izdavale publikacije.

3. Severno-banatski okrug

6 biblioteka: Ada, Kanjiža, Kikinda, Novi Kneževac, Senta, Čoka

Narodna biblioteka 'Jovan Popović' u Kikindi objavila je **12** publikacija. 1 književni list, 1 rečnik slavizama u rumunskom jeziku, 4 zbornika radova sa skupova o tranziciji i globalizaciji, 1 monografiju o sportu, 3 naslova beletristike, 1 hroniku i 1 čestitku

Narodna biblioteka 'Branislav Nušić' iz Novog Kneževca objavila je **3** publikacije. 2 naslova beletristike i 1 čestitku

Biblioteke u Adi, Kanjiži, Senti i Čoki nisu imale izdavačku delatnost.

4. Južno-banatski okrug

8 biblioteka: Alibunar, Bela Crkva, Vršac, Kovačica, Kovin, Opovo, Pančevo, Plandište

Narodna biblioteka u Beloj Crkvi objavila je **2** publikacije. Monografiju o Muzeju u Beloj Crkvi i 1 pozivnicu

Gradska biblioteka u Vršcu izdala je u ovom periodu **18** publikacija. Vodič kroz Gradsku biblioteku na CD, bibliotečki bilten, 10 naslova beletristike, 1 knjigu o Beloj Crkvi, 1 knjigu o belocrkvanskom sportu, 1 knjigu za odgajivače golubova i 1 religioznog sadržaja

Biblioteka 'Vuk Karadžić' u Kovinu objavila je **1** naslov beletristike

Gradska biblioteka u Pančevu **8** naslova: periodične publikacije Pančevačko čitalište i Biblis, 1 čestitku, 3 publikacije istorijskog sadržaja i 2 o književnom životu grada

Biblioteke u Alibunaru, Kovačici, Opovu i Plandištu nisu se bavile izdavačkom delatnošću.

5. Zapadno-bački okrug

4 biblioteke: Apatin, Kula, Odžaci, Sombor

Narodna biblioteka u Apatinu je objavila **2** naslova beletristike

Narodna biblioteka u Kuli objavila je **2** naslova. Monografiju o čitalištu u Sivcu i 1 dramski tekst

Narodna biblioteka 'Branko Radičević' u Odžacima izdala je **11** publikacija. 4 zbornika sa festivala haiku poezije, 5 naslova beletristike, 1 knjigu sa istorijskim sadržajem i 1 iz oblasti umetnosti

Narodna biblioteka 'Karlo Bjelicki' u Somboru objavila je **2** publikacije 1 naslov beletristike i 1 izložbeni katalog

6. Južno-bački okrug

12 biblioteka: Bač, Bačka Palanka, Bački Petrovac, Beočin, Bečej, Vrbas, Žabalj, Novi Sad - grad, Srbobran, Sremski Karlovci, Temerin, Titel

Narodna biblioteka 'Veljko Petrović' iz Bačke Palanke izdala je **1** publikaciju. Katalog zavičajnih knjiga Bačke Palanke

Biblioteka 'Štefan Homola' iz Bačkog Petrovca izdalo je **1** čestitku

Narodna biblioteka 'Danilo Kiš' iz Vrbasa objavila je **3** publikacije. Časopis Trag i 2 naslova beletristike

Narodna biblioteka 'Veljko Petrović' iz Žablja izdala je **1** roman

Narodna biblioteka u Srbobranu objavila je **5** publikacija. 1 demografsku monografiju i 1 hroniku svoje opštine, 2 naslova beletristike i 1 knjigu o preferansu u Vojvodini

Narodna biblioteka 'Stojan Trumić' u Titelu objavila je **1** čestitku

Gradska biblioteka u Novom Sadu objavila je **119** publikacija. Časopis Bibliotečki putokaz, Bilten prinovljenih publikacija, Katalog knjiga zavičajne zbirke, zbornik radova sa skupa o životu i radu akademika Pavla Ivića, zbornik radova o Jovanu Raškoviću, 16 naslova beletristike, 1 prospekt o samoj Biblioteci, 2 toma Enciklopedije Novog Sada, 3 muzikalije, 1 zvučni snimak, izložbeni katalozi, knjige istorijskog sadržaja, 81 plakat kulturnih manifestacija održanih u Biblioteci...

Biblioteke u Baču, Beočinu, Bečeju, Sremskim Karlovcima i Temerinu nisu se bavile izdavaštvom.

7. Sremski okrug

7 biblioteka: Inđija, Irig, Pećinci, Ruma, Sremska Mitrovica, Stara Pazova, Šid

Narodna biblioteka 'Dr Đorđe Natošević' iz Inđije objavila je **14** publikacija. Susrete bibliografa, zapise i predanja o Inđiji i Novim Karlovcima, 4 dečje knjige, 4 naslova beletristike, 1 o Karađorđevom ustanku, fototipsko izdanje knjige Pavla Solarića iz 1810. godine i 1 čestitku-pozivnicu

Srpska čitaonica u Irigu izdala je **4** publikacije. 1 o samoj Čitaonici i 3 naslova beletristike

Narodna biblioteka u Pećincima suizdavač je **2** zbornika Dečje pesničke kolonije

Biblioteka 'Gligorije Vozarević' iz Sremske Mitrovice objavila je **14** naslova. Katalog zavičajnih zbirki u bibliotekama Srema, Zbornik radova sa seminara o školskim bibliotekama, 1 izložbeni katalog, 9 naslova beletristike, 1 pozivnica i 1 knjigu o izdavačkoj delatnosti Srema

Narodna biblioteka 'Dositej Obradović' u Staroj Pazovi objavila je **2** publikacije. 1 prikaz etničkog, privrednog i kulturnog razvoja Stare Pazove i 1 reprint izdanje putopisa iz 1899. godine

Biblioteke u Rumi i Šidu nisu imale izdavačku delatnost.

8. Mačvanski okrug

8 biblioteka: Bogatić, Vladimirci, Koceljeva, Krupanj, Loznica, Ljubovija, Mali Zvornik, Šabac

Narodna biblioteka 'Žika Popović' iz Šapca koja je u ovom periodu promenila naziv u Biblioteka šabačka objavila je **4** publikacije. Katalog stare zavičajne knjige, 2 izložbena kataloga i 1 album Šapca

Narodna biblioteka 'Diša Atić' iz Vladimiraca objavila je **27** publikacija. Spomenice mesaračke i beljinske škole, hronika sela Belotić, suizdavač knjige Helenski vidici A.S.Rebac, 1 iz istorije NO brigada, 1 o ratu u Bosni i 22 naslova beletristike

Narodna biblioteka 'Janko Veselinović' iz Koceljeva objavila je **6** publikacija. 5 knjiga sa istorijskom tematikom, od toga 1 zbornik i bibliografija praistorijskih simbola i znakova, i 1 izložbeni katalog

Narodna biblioteka 'Vuk karadžić' iz Loznice izdala je **15** publikacija. 12 naslova beletristike, 1 izložbeni katalog, monografiju tekeriške škole i 1 knjiga iz popularne medicine

Biblioteke iz Bogatića, Krupnja, Ljubovije i Malog Zvornika nisu imale izdavačku delatnost.

9. Kolubarski okrug

6 biblioteka: Valjevo, Lajkovac, Ljig, Mionica, Osečina, Ub

Matična biblioteka 'Ljubomir Nenadović' iz Valjeva objavila je **6** naslova beletristike

Narodna biblioteka u Osečini objavila je **5** publikacije. 4 naslova beletristike i opštinski list Podgorac

Gradska biblioteka 'Božidar Knežević' Ub objavila je **30** publikacija. Časopis Javne biblioteke, monografija o osnovnom školstvu u Tamnavi i o Učiteljskoj školi na Ubu, 18 razglednica i 9 naslova beletristike

Biblioteke u Lajkovcu, Ljigu, Mionici nisu imale izdavačku delatnost.

10. Podunavski okrug

3 biblioteke: Velika Plana, Smederevo, Smederevska Palanka

Narodna biblioteka u Smederevu objavila je **21** publikaciju. Časopis Mons Aureus, bibliografiju Leontija Pavlovića, 1 knjigu iz istorije Smedereva i 1 o srednjovekovnom oružju i opremi ratnika, 13 naslova beletristike, 3 naslova iz nauke o književnosti, 1 iz religije

Narodna biblioteka u Smederevskoj Palanci **14** publikacija. Bilten namenjen korisnicima, 1 knjiga o računarima, 2 knjige o turizmu, 6 naslova beletristike, monografija o jednoj generaciji učenika, monografija o radnim akcijama, 2 naslova o pčelarstvu

Biblioteka 'Radoje Domanović' iz Velike Plane je suizdavač **1** časopisa za književnost, umetnost, kulturu i marketnig Naš trag

11. Braničevski okrug

8 biblioteka: Veliko Gradište, Golubac, Žabari, Žagubica, Kučevo, Malo Crniće, Petrovac na Mlavi, Požarevac

Narodna biblioteka 'Ilija M. Petrović' iz Požarevca objavila je **2** publikacije: monografiju biblioteke Kostolca 1953-2003 i Katalog biblioteke Kostolca 1882-1944

Narodna biblioteka 'Vuk Karadžić' iz Velikog Gradišta objavila je **14** publikacija. Gradištanski almanah i Carevčevu liru, 12 naslova beletristike (uglavnom Raše Perića) i 1 knjiga o stvaralaštvu R. Perića

Narodna biblioteka 'Veljko Dugošević' iz Golupca objavila je **1** naslov beletristike

Narodna biblioteka 'Đura Jakšić' iz Petrovca na Mlavi **1** knjigu o crkvama i manastirima svoga kraja

Narodna biblioteka 'Aleksandar Ivić' iz Žabara objavila je **4** naslova beletristike

Biblioteke u Žagubici, Kučevu i Malom Crniću nisu imale izdavačku produkciju.

12. Šumadijski okrug

7 biblioteka: Aranđelovac, Batočina, Knić, Kragujevac – grad, Lapovo, Rača, Topola

Biblioteka 'Vuk Karadžić' u Kragujevcu objavila je **21** publikaciju. Kragujevačko čitalište i Letopis kulturnih događanja, Monografija o kragujevačkoj biblioteci, 1 personalna bibliografija, 12 naslova beletristike, celokupna dela Horacija u 2 knjige, fototipsko izdanje Novina serbskih, 1 naslov iz savremene politike i 1 izložbeni katalog

Narodna biblioteka 'Sveti Sava' iz Aranđelovca objavila je **10** naslova. Monografiju sela Bosuta, 6 naslova beletristike, knjigu o Prvom srpskom ustanku, o crkvi u Garašima i 1 naslov iz oblasti filozofije

Narodna biblioteka 'Vuk Karadžić' iz Batočine objavila je **1** naslov beletristike

Opštinska biblioteka 'Slovo' iz Lapova izdala je **4** naslova. Letopis kulturnih događanja, 2 naslova beletristike i opštinski list Glas Lapova

Biblioteke u Kniću, Rači i Topoli nisu imale izdavačku delatnost.

13. Pomoravski okrug

6 biblioteka: Despotovac, Jagodina, Paraćin, Rekovac, Svilajnac, Čuprija

Biblioteka 'Radislav Nikčević' u Jagodini objavila je **16** publikacija. Vodič biblioteke na CD kao multimediju i 1 zbirku pesama na CD, 12 naslova beletristike, 1 knjigu o privredi Jagodine, 1 o bračnim i porodičnim odnosima

Narodna biblioteka 'Resavska škola' iz Despotovca objavila je **19** naslova. Monografije sela Tručevca i Prvoneka, 1 knjigu o običajima ovoga kraja, 6 naslova beletristike, 1 knjigu o resavskim pećinama, 2 zbornika sa naučnih skupova o srpskoj istoriji, kulturi, religiji, 2 knjige o profesionalnoj orijentaciji adolescenata, 3 knjige sa tematikom iz istorije Srbije, 1 popularnu matematiku za decu

Biblioteka 'Vićentije Rakić' iz Paraćina objavila je **7** naslova. 3 naslova beletristike, 2 štampane muzikalije, monografije Donje Mutnice i Buljana

Narodna biblioteka 'Ribnikar' iz Rekovca objavila je **1** katalog 10. likovne kolonije

Resavska biblioteka u Svilajncu izdala je **25** publikacija. Reprint izdanje 16 starih razglednica i Letopis Gimnazije u Svilajncu, 5 naslova beletristike, 1 knjigu o pčelarstvu, 1 o voćarstvu, monografiju fudbala u Svilajncu

Narodna biblioteka 'Dušan Matić' iz Čuprije izdala je **2** naslova beletristike

14. Borski okrug

4 biblioteke: Bor, Kladovo, Majdanpek, Negotin

Narodna biblioteka iz Bora objavila je **5** naslova. List Beležnica, bibliografiju borskog književnog stvaralaštva, 2 zbornika radova sa književnog konkursa, 1 knjigu razgovora sa književnicima

Narodna biblioteka iz Negotina objavila je **4** naslova. 2 naslova beletristike i 2 knjige iz istorije grada

Biblioteka u Majdanpeku nije imala izdavačku produkciju.

15. Zaječarski okrug

4 biblioteke: Boljevac, Zaječar, Knjaževac, Sokobanja

Matična biblioteka 'Svetozar Marković' iz Zaječara objavila je **2** publikacije. 1 o istoriji zaječarske biblioteke i 1 o Zoranu Radmiloviću

Narodna biblioteka 'Stevan Sremac' iz Sokobanje objavila je **6** naslova. 3 naslova beletristike i 3 naslova namenjena turizmu ovog kraja

Narodna biblioteka 'Njegoš' iz Knjaževca nije imala izdavačku produkciju.

16. Zlatiborski okrug

10 biblioteke: Arilje, Bajina Bašta, Kosjerić, Nova Varoš, Požega, Priboj, Prijepolje, Sjenica, Užice, Čajetina

Narodna biblioteka 'Miloš Trebinjac' iz Bajine Bašte objavila je 9 publikacija. 1 monografiju o Biblioteci, 2 hronike sela, 1 turistički vodič, 5 naslova beletristike

Narodna biblioteka u Kosjeriću objavila je 1 naslov beletristike

Gradska biblioteka 'Jovan Tomić' iz Nove Varoši izdala je 1 hroniku sela Bistrica

Narodna biblioteka iz Požege objavila je 8 naslova. Požeški godišnjak : časopis za negovanje zavičajne kulture, 1 hroniku sela Gorobilje, 1 izložbeni katalog, 1 monografiju o književnim stvaraocima Požege, 4 naslova beletristike

Matična biblioteka 'Vuk Karadžić' iz Prijepolja objavila je 3 naslova. Monografiju biblioteke u Prijepolju, 1 knjigu o narodnom životu i običajima, 1 naslov beletristike

Narodna biblioteka iz Užica objavila je 4 naslova. Katalog knjiga izloženih na Sajmu, 1 knjigu sećanja na staro Užice, 1 naslov beletristike i 1 naslov o novinarstvu

Biblioteka ('Dimitrije Tucović') 'Ljubiša R. Đenić' iz Čajetine objavila je 7 naslova. Monografija Biblioteke, Informator prinovljenih knjiga, 5 naslova beletristike

Biblioteke u Priboju i Sjenici nisu imale izdavačku delatnost.

17. Moravički okrug

4 biblioteke: Gornji Milanovac, Ivanjica, Lučani, Čačak

Biblioteka 'Braća Nastasijević' iz Gornjeg Milanovca objavila je 22 publikacije. Časopis Slovo Ćirilovo, 17 naslova beletristike (od toga jedna strip knjiga), 1 zbornik sa skupa o Tadiji Kostiću, 1 knjiga o delu M. Nastasijevića i 1 o spomeniku kulture Zebrnjak

Narodna biblioteka 'Svetislav Vulović' iz Ivanjice objavila je 6 publikacija. 4 Zbornika sa konkursa za ljubavnu poeziju, 1 zbirku izvornih narodnih pesama, 1 naslov beletristike

Gradska biblioteka 'Vladislav Petković – Dis' u Čačku objavila je 30 naslova. List Disovo proleće, 7 izložbenih kataloga, bibliografiju časopisa Gradac, 16 naslova beletristike, monografiju o pesnicima Disovog proleća, 4 naslova o književnim temama i knjigama

Biblioteka u Lučanima nije imala izdavačku delatnost.

18. Raški okrug

5 biblioteka: Vrnjačka Banja, Kraljevo, Novi Pazar, Raška, Tutin

Narodna biblioteka 'Dušan Radić' iz Vrnjačke Banje objavila je 19 publikacija. 1 zbornik sa simpozijuma u okviru festivala filmskog scenarija, Popisi stanovništva 1834-1916, 6 naslova beletristike, reprint 6 starih geografskih karata, 1 naslov iz istorije Banje i 5 o njenim književnim stvaraocima

Narodna biblioteka 'Stefan Prvovenčani' iz Kraljeva objavila je **56** publikacija. Časopis Povelja i njegovo izdanje Preporučeno, bibliografiju kraljevačke književne periodike, o manastiru Studenici na bakrorezu iz 1733, 52 naslova beletristike, oglada i kritike o srpskoj poeziji, zbornike radova nagrađenih pesnika

Narodna biblioteka 'Dositej Obradović' iz Novog Pazara objavila je **7** naslova. 6 beletristike i 1 knjigu o Novom Pazaru

Narodna biblioteka 'Dr Ejup Mušović' iz Tutina objavila je **2** naslova beletristike

19. Rasinski okrug

6 biblioteka: Aleksandrovac, Brus, Varvarin, Kruševac, Trstenik, Čičevac

Narodna biblioteka iz Kruševca objavila je **14** publikacija. Časopis Savremena biblioteka, Informator prinovljenih knjiga, monografiju o Biblioteci, bibliografiju kruševačke periodike, 10 knjiga beletristike

Narodna biblioteka 'Jefimija' iz Trstenika objavila je **17** publikacija. 5 zbornika književnih susreta, 4 knjige o pčelarstvu, zbornik radova o životu i delu Dobrice Ćosića, 5 naslova beletristike, 2 publikacije o istoriji Trstenika

Narodne biblioteke u Aleksandrovcu, Brusu i Čičevcu nisu imale izdavačku produkciju.

20. Niški okrug

8 biblioteka: Aleksinac, Gadžin Han, Doljevac, Merošina, Niš – grad, **Svrljig**, Ražanj, Niška Banja

Opštinska biblioteka u Gdžinom Hanu objavila je **4** publikacije. Zbornik sa skupa o Vladeti Jerotiću, katalog ikona, hroniku sela Donji Dušnik i Zaplanje i poeziju Branka Miljkovića (kao suizdavač)

Narodna biblioteka iz Doljevca objavila je **1** naslov beletristike

Narodna biblioteka iz Merošine objavila je **2** naslova beletristike

Narodna biblioteka 'Stevan Sremac' iz Niša objavila je **4** publikacije. Monografiju o niškoj biblioteci, katalog biblioteke S. Sremca, katalog niške periodike, i 1 knjigu istoriji zločina na Kosovu i Metohiji

Biblioteka 'Gordana Todorović' iz Svrljiga objavila je **4** naslova. Časopis Bdenje, 2 naslova beletristike i 1 kalendar

Opštinska narodna biblioteka u Ražnju objavila je **8** naslova. 6 naslova beletristike, 1 hroniku sela Šetka i 1 knjigu narodnih umotvorina

Biblioteka u Aleksincu se nije bavila izdavačkom delatnošću.

21. Toplički okrug

4 biblioteke: Blace, Žitorađa, Kuršumlja, Prokuplje

Narodna biblioteka iz Kuršumlje je objavila **1** naslov beletristike

Narodna biblioteka 'Rade Drainac' iz Prokuplja objavila je **4** naslova beletristike

Biblioteke u Blacu i Žitorađi nisu imale izdavačku delatnost.

22. Pirotski okrug

4 biblioteke: Babušnica, Bela Palanka, Dimitrovgrad, Pirot

Narodna biblioteka u Babušnici je objavila **8** publikacija. Opštinski list Lužičke novine, 2 hronike sela Izvor i Crvena jabuka, vodič Zvonačke banje, 4 naslova beletristike (sve zavičajni autori)

Narodna biblioteka 'Detko Petrov' iz Dimitrovgrada objavila je **17** publikacija na srpskom i bugarskom jeziku. 3 monografije sela, 13 naslova beletristike (3 zbirke literarnih radova učenika), 1 knjiga o košarci

Narodna biblioteka u Pirotu objavila je **19** naslova. Pirotski zbornik, 2 hronike sela, 1 etnološke zapisi, 1 knjigu o govoru Pirotu, monografiju jedne škole, vodič kroz crkve i manastire, 11 naslova beletristike, knjigu o pozorišnim susretima

Biblioteka u Beloj Palanci nije imala izdavačku delatnost.

23. Jablanički okrug

6 biblioteka: Bojnik, Vlasotince, Lebane, Leskovac, Medveđa, Crna Trava

Narodna biblioteka 'Radoje Domanović' iz Leskovca objavila je knjigu poezije za decu kao suizdavač sa bibliotekom iz Medveđe i **1** elektronski časopis Legat

Opštinska biblioteka 'Petar Petrović-Njegoš' iz Medveđe objavila je kao suizdavač **1** knjigu poezije

Opštinska biblioteka 'Sestre Jovanović' iz Crne Trave objavila je **1** katalog likovne kolonije

Biblioteke iz Bojnika, Vlasotinca i Lebana nisu imale izdavačku delatnost.

24. Pčinjski okrug

7 biblioteka: Bosilegrad, Bujanovac, Vladičin Han, Vranje, Preševo, Surdulica, Trgovište

Biblioteka '14. novembar' iz Bujanovca objavila je **5** naslova beletristike

Biblioteka 'Radoje Domanović' iz Surdulice objavila je 5 publikacija. 1 informativno didaktičku slikovnicu, 1 multimedijalni CD sa kulturno-istorijskim i turističkim sadržajem, 2 naslova beletristike i 1 publikaciju iz građevinske struke

Biblioteke iz Bosilegrada, Vladičinog Hana, Vranja, Preševa i Trgovišta nisu se bavile izdavačkom delatnošću.

25. Grad Beograd

18 biblioteka: Biblioteka grada Beograda, Barajevo, Voždovac, Vračar, Grocka, Zvezdara, Zemun, Lazarevac, Mladenovac, Novi Beograd, Obrenovac, Palilula, Rakovica, Savski venac, Sopot, Stari grad, Surčin, Čukarica

Biblioteka grada Beograda je objavila 47 publikacija kao izdavač i suizdavač. 2 monografije o Biblioteci grada, IFLA smernice za razvoj javnih biblioteka, Novine beogradskog čitališta, građu za bibliografiju knjiga o Beogradu, 8 naslova iz istorije Beograda i Srbije (od toga 1 fototip. iz 1872), 3 CD kao multimedije sa izložbama o Kišu, Zmaju i Steriji, radove Marije Ilić Agapove, 5 izložbenih kataloga, 4 antologije sa bibliotekom iz Mladenovca i 2 zbornika Šumadijske metafore, 14 naslova beletristike, knjiga o trgovima i ulicama Beograda u dva toma, 3 knjige o Vladanu Desnici, Bogdanu Popoviću i Simi Matavulju

Biblioteka 'Vuk Karadžić' iz Novog Beograda objavila je 9 publikacija. 7 naslova beletristike i 2 knjige istorijskog sadržaja kao suizdavači sa Bibliotekom grada

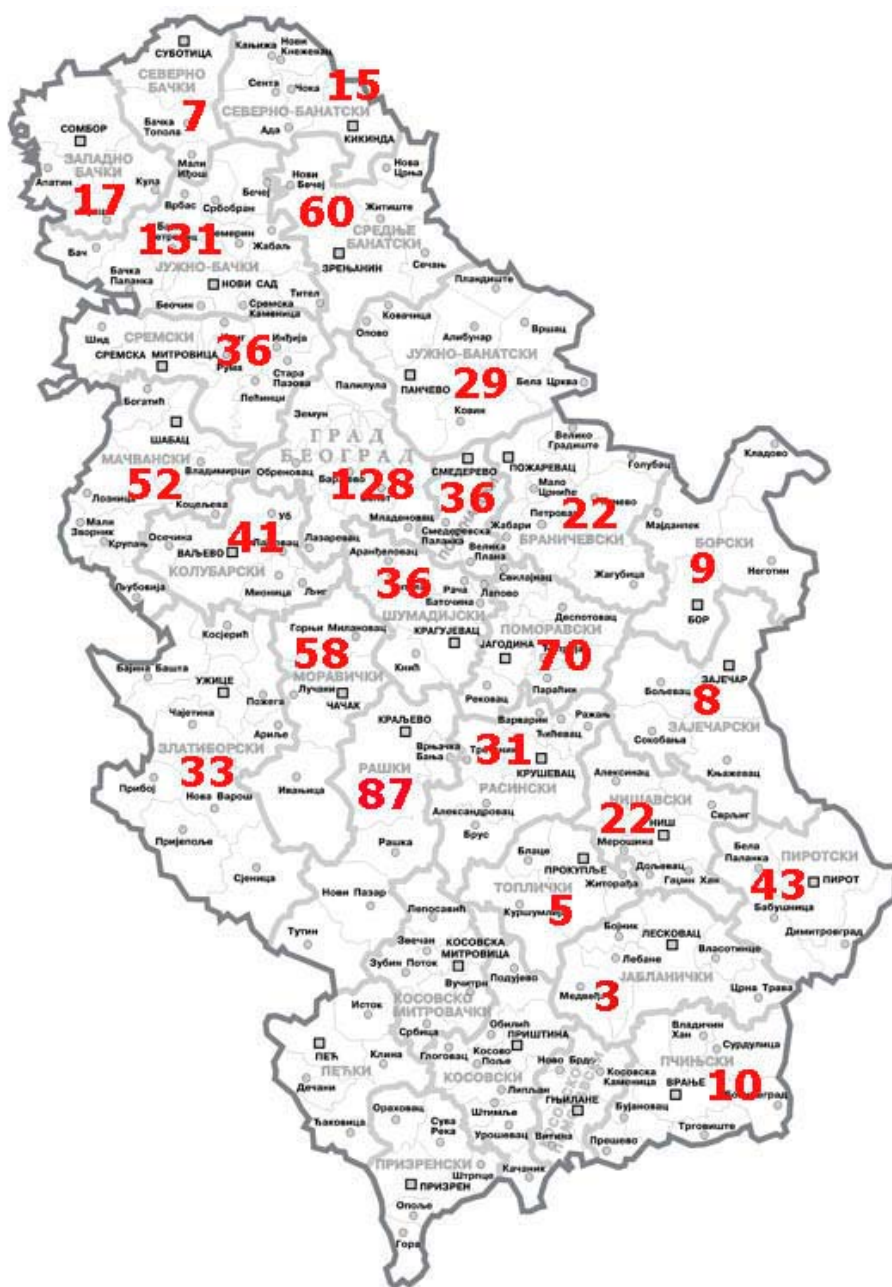
Biblioteka 'Milovan Vidaković' iz Sopota objavila je 12 publikacija. 2 hronike sela, 7 naslova beletristike, spomenicu guslarskog društva iz Sarajeva, 1 knjigu iz psihologije, 1 knjigu o srednjovekovnim crkvama i manastirima na Kosmaju

Biblioteka 'Dimitrije Tucović' iz Lazarevca objavila je 12 publikacija. 9 naslova beletristike, 1 CD o Draganu Lukiću, bojanke o fudbalu, monografiju Doma zdravlja u Lazarevcu

Biblioteka 'Despot Stefan Lazarević' iz Mladenovca objavila je 46 naslova kao izdavač i suizdavač. 43 naslova beletristike i antologija (Šumadijske metafore), vežbe i igre za decu, knjiga o Jasenici, 1 naslov iz istorije

Biblioteka 'Vlada Aksentijević' iz Obrenovca objavila je 1 monografiju o Obrenovcu

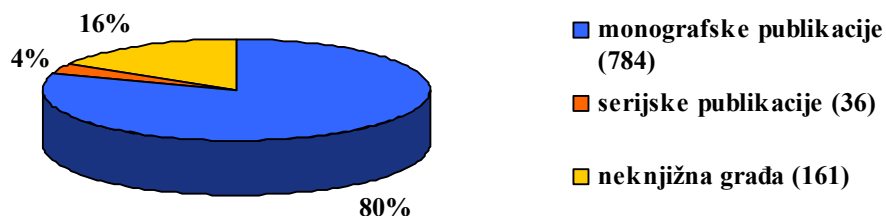
Biblioteka 'Milutin Bojić' iz Beograda objavila je 2 publikacije. Prospekt o Biblioteci i 1 čestitku-pozivnicu

Karta 1. Izdavačka delatnost po okruzima

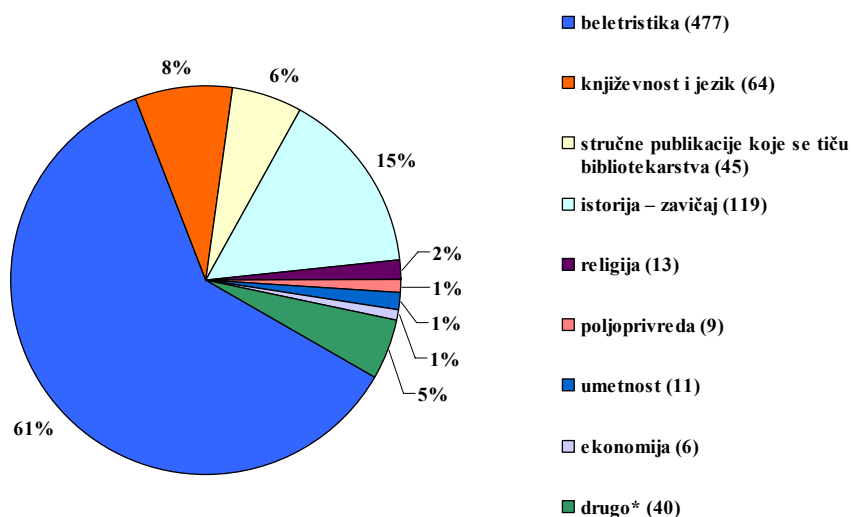
Najviše publikacija u posmatranom periodu izdato je u Južno-bačkom okrugu 131, potom imamo grad Beograd sa 128 publikacija, Raški okrug sa 87, Pomoravski sa 70, Srednebanatski sa 60, Moravički sa 58, Mačvanski sa 52, Pirotski sa 43, Kolubarski sa 41, Sremski, Šumadijski i Podunavski sa 36, Zlatiborski sa 33, Rasinski sa 31, Južno-banatski sa 29, Braničevski i Nišavski sa 22, Zapadno-bački sa 17, Severno-banatski sa 15, Pčinjski sa 10, Borski sa 9, Zaječarski sa 8, Severno-bački sa 7, Toplički sa 5 i Jablanički sa 3 publikacije.

IZDAVAČKA DELATNOST PO VRSTAMA PUBLIKACIJA

Grafik 1. Izdavačka delatnost narodnih biblioteka u Srbiji u periodu 2001-2005. prema vrsti građe

Monografske publikacije

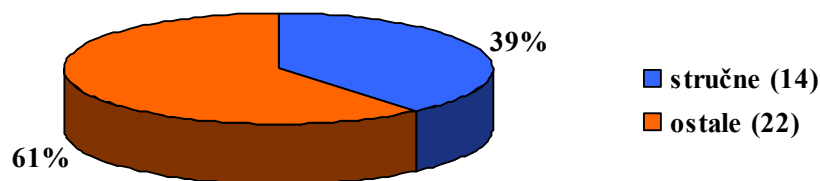

Grafik 2. Monografske publikacije

Među objavljenim publikacijama dominantan je broj knjiga – 784. Većinu njih čine naslovi beletristike – 477 od kojih su 2 na CD. Zatim imamo one koje se bave istorijom i teorijom književnosti i jezika – 64 od kojih 2 na CD. Knjiga koje obrađuju istorijske teme, u najvećem broju zavičajne, ima u ovom periodu 111 od kojih je 1 na CD. Značajan je i broj naslova stručne bibliotekarske literature – 45 od kojih 2 na CD. Izdato je, dalje, 13 publikacija iz oblasti religije, 2 iz medicine, 2 iz filozofije, 4 iz psihologije, 4

iz etnologije, 9 iz poljoprivrede (od čega 6 iz pčelarstva, 1 iz voćarstva i 1 iz golubarstva), 2 iz geografije, 6 iz ekonomije, 3 iz novinarstva, 5 iz građevinarstva, 5 iz sporta, 1 o računarima, 6 iz ekonomije, 2 iz turizma, 11 publikacija iz oblasti raznih umetnosti, 6 udžbenika i 3 vodiča.

Serijske publikacije

Grafik 3. *Serijske publikacije*

U ovom periodu 25 biblioteka u Srbiji su objavljivale 36 naslova periodike. Od toga je 14 naslova stručne bibliotekarske periodike a 22 naslova listova i časopisa za književnost, umetnost, kulturu, društveno-politička i druga pitanja.

Biblioteka u Leskovcu je počela 2004. godine da objavljuje i elektronski časopis Legat : ka umetnosti svih umetnosti.

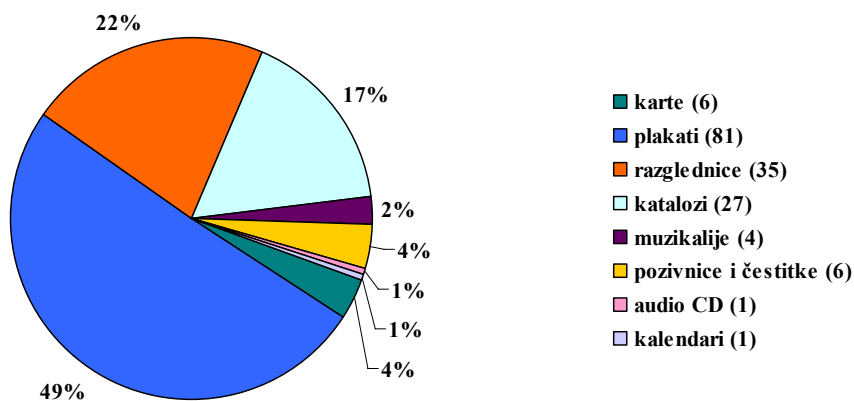
U ovom periodu biblioteke su izdavale sledeće naslove *stručnih periodičnih izdanja*:

Susreti bibliografa (Indija, 1983), **Savremena biblioteka** (Kruševac, 1986), **Glas biblioteke** : časopis za savremeno bibliotekarstvo (Čačak, 1988), **Novine Beogradskog čitališta** (Beograd, 1991), **Kragujevačko čitalište** : informativni list Narodne biblioteke Vuk Karadžić u Kragujevcu (1995), **Mozaik** : informativno glasilo Gradske biblioteke u Novom Sadu (Novi Sad, 1996), **Beležnica** : list Narodne biblioteke Bor (1999), **Bibliotečki bilten** : informator Gradske biblioteke Vršac za popularisanje književnosti, kulture, umetnosti i bibliotekarstva (Vršac, 2002), **Informator prinovljenih knjiga** (Čajetina, 2002), **Pančevačko čitalište** : časopis Gradske biblioteke Pančevo (2002), **Bilten** (namenjen korisnicima) (Smederevska Palanka, 2004), **Bilten prinovljenih publikacija** (Novi Sad, 2004), **Informator prinovljenih knjiga** (Kruševac, 2004), **Javne biblioteke** : časopis za teoriju i praksu bibliotekarstva (Ub, 2005)

i 22 naslova periodičnih izdanja koja su izlazila u ovom periodu a bave se različitim temama:

Disovo proleće (Čačak, 1971), **Povelja** (Kraljevo, 1985), **Pirotski zbornik** (Piroć, 1996), **Carevčeva lira** (Veliko Gradište, 2000), **Glas Lapova** (Lapovo, 2001), **Gradištanski almanah** (Veliko Gradište, 2001), **Podgorac** : list za društveno-politička, privredna, obrazovna, kulturna i sportska pitanja u opštini Osečina (2001), **Požeški godišnjak** : prilozi za političku, vojnu, ekonomsku i kulturnu istoriju Požege i okoline (Požega, 2001), **Bibli** : đacke otkaçene novine (đon) za zabavu i pouku (Pančevo, 2002), **Zbornik Narodne biblioteke** (Negotin, 2002), **Letopis kulturnih događanja** (Kragujevac, 2002), **Letopis kulturno-prosvetnih događanja** (Lapovo, 2002), **Naš trag** Biblioteka u Velikoj Plani je suizdavač (od 2002), **Hekeida** : književni list (Kikinda, 2002), **Mons Aureus** : časopis za književnost, umetnost i društvena pitanja (Smederevo, 2003), **Bibliotečki putokaz** : časopis za decu Gradske biblioteke u Novom Sadu (2004), **Zbornik** (Sabora pop Luka Lazarević) (Koceljeva, 2004), **Legat** : ka umetnosti svih umetnosti [elektronski časopis] (Leskovac, 2004), **Novine srbske** (fototipsko izd.) (Kragujevac, 2005), **Preporučeno** (Kraljevo, 2005), **Slovo Ćirilovo** : godišnjak biblioteke Braća Nastasijević (Gornji Milanovac, 2004), **Trag** : časopis za književnost, umetnost i kulturu (Vrbas, 2005).

Neknjižna građa

Grafik 4. Neknjižna građa

U svojoj kulturnoj misiji, posebno promovišući svoje kulturne i društveno korisne aktivnosti biblioteke su objavljivale i neknjižnu građu. Geografske karte vezane za zavičaj (6), plakate koje objavljuju pojedine manifestacije (81), muzikalije (4), razglednice iz svojih zavičajnih fondova (35), pozivnice i čestitke (6), izložbene kataloge (27) od kojih 3 na CD, 1 audio CD i 1 kalendar.

Biblioteke su ukupno objavile 161 publikaciju neknjižne građe.

DISKUSIJA

Tematski, biblioteke su svojim izdanjima pokrile veliki broj stručnih i naučnih oblasti. Sve što je vezano za prošlost i sadašnjost zavičaja i aktivnosti bibliotekara modernog društva potpuno je i opravdano. Mogla bi se staviti primedba da je prevelik broj objavljenih naslova beletristike, odnosno da nisu uvek poštovani pomenuti kriterijumi pri odabiru naslova za izdavanje.

Izdavane su i serijske publikacije u relativno dobrom tematskom odnosu stručnih i ostalih.

Značajno je istaći da je počeo da izlazi i jedan elektronski časopis, da je počelo izdavanje publikacija i na CD. Bez obzira u kakvoj su materijalnoj oskudici naše biblioteke što je njihov hronični problem, pojedine su uspele da se izdignu na viši nivo finansiranja i da učvrste svoju poziciju kao izdavača.

Veliki broj biblioteka se trudio da razvije svoju delatnost i izvan same struke pogurane eksplozijom informatičkog društva koja je u toku i iz dana u dan, u velikom ubrzanju vodi nas ka jednoj sasvim novoj biblioteci.

Izdavanje publikacija u kontrolisanom i osmišljenom obimu treba da bude delatnost moderne biblioteke a odgovori na postavljena pitanja su, na naše zadovoljstvo, potvrdni. Narodne biblioteke jesu u svojoj kulturnoj misiji prosvetavanja naroda, pokušavaju da se suoče sa izazovima i preprekama modernog informatičkog društva, i jeste dobrim delom podignut nivo svesti o važnosti stalnog učenja i o tome da biblioteke u svojoj otvorenosti nemaju ograničenja.

ZAKLJUČAK

Narodne biblioteke treba pre svega da edukuju svoje korisnike svih uzrasta za korišćenje bibliotečkog fonda i za rad u samoj biblioteci. Izdavanje internih biltena prinovljenih knjiga doprinosi razvijanju radoznalosti čitalaca i privlači njihovu pažnju na vredne naslove.

Korisnike treba, takođe, zainteresovati i obrazovati za praćenje izlaženja i korišćenje publikacijama u drugim oblicima, ne samo u konvencionalnim. Treba im približiti nove medije, rad na računaru i pretraživanje dalekih destinacija preko Interneta. U tom cilju ih treba uputiti na korišćenje računarskih knjiga a i izdavanje kratkih priručnika bi dobro došlo.

Korisnicima treba predstaviti sadržaje najznačajnijih publikacija iz fonda, pre svega zavičajnog: izdavanjem dela uglednih lokalnih autora, izdavanjem reprint izdanja knjiga i periodike u kojima je na pravi način predstavljen njihov kraj, njegova istorija, kultura, ekonomski razvoj.

Zatim, treba zabeležiti sadašnji trenutak objavljivanjem dela savremenih autora koja će potom naći mesto u zavičajnom fondu biblioteke. Iznošenjem na svetlo dana dela iz

prošlosti, treba podstaći savremenike na istraživanja. Jedan od pravaca edukativne uloge biblioteke je i integrisanje znanja i stvaralaštva u cilju ostavljanja bogatog kulturnog nasleđa za potomstvo.

Biblioteke treba da ostave traga i o svojoj aktivnosti. Manifestacije koje se organizuju pod njenim krovom i njenim pokroviteljstvom, stručne skupove i kulturno-umetničke programe treba najavljivati i zabeležiti njihov sadržaj pa će iza toga ostati plakati, pozivnice, katalozi, bilteni, zbornici radova. I ovu vrstu publikacija treba biblioteka da objavljuje da bi se u njoj i oko nje okupljali čitaoci ne samo kao korisnici i slušaoci, već i kao stvaraoci.

U sredinama u kojima je biblioteka jedina ustanova kulture od opšteg društvenog značaja ona mora da 'svetli'. Zato njena izdavačka delatnost može da se razvija i šire kako bi ispunila praznine u mnogim oblastima i pružila mogućnost svim stvaraocima da iskažu svoja znanja i dostignuća.

Monografije pojedinih institucija, organizacija, društava izrađene su na temelju brižljivih istraživanja i proučavanja, između ostalog i fondova biblioteka, pa zaslužuju da biblioteka delimično a ponekad i u potpunosti podrži njihovo objavljivanje. To su publikacije koje zadiru u mnoge oblasti i predstavljaju dragocene knjige baš za zavičajne fondove.

Kada su u pitanju najmlađi korisnici sasvim ima smisla da iz rada sa njima proistekne izdavanje edukativnih publikacija.

Stručni rad i aktivnosti svojih bibliotekara, biblioteke objavljuju najčešće u periodičnim publikacijama koje neke od njih veoma uspešno izdaju već godinama. U poslednje vreme se pojavljuju i monografije o našim najstarijim bibliotekama.

Biblioteke kao centralne ustanove kulture, institucije koje uz to raspolažu i obučanim kadrom nisu retko izdavači periodičnih publikacija koje se bave književnošću, umetnošću, opštedruštvenim, političkim i ekonomskim pitanjima. To nije slučajno – one čuvaju dosta korisne građe, nabavljaju prema svojim mogućnostima nove publikacije, u vezi su sa drugim bibliotekama kod nas a i u svetu.

Biblioteke se nužno uključuju u sistem naučnih, kulturnih, poslovnih informacija. One postaju deo infrastrukture informacionog društva. U toj širini koja je pred njima ima mesta za njihovu malu i izabranu izdavačku produkciju.

PRILOG

Registar biblioteka izdavača

Biblioteka 'Braća Nastasijević' iz Gornjeg Milanovca 22
Biblioteka 'Vićentije Rakić' iz Paraćina 7
Biblioteka 'Vlada Aksentijević' iz Obrenovca 1
Biblioteka 'Vuk Karadžić' u Kovinu 1
Biblioteka 'Vuk Karadžić' u Kragujevcu 21
Biblioteka 'Vuk Karadžić' iz Novog Beograda 9

Biblioteka 'Gligorije Vozarević' iz Sremske Mitrovice 14
Biblioteka 'Gordana Todorović' iz Svrlijiga 3
Biblioteka grada Beograda 47
Biblioteka 'Dimitrije Tucović' iz Lazarevca 11
Biblioteka 'Despot Stefan Lazarević' iz Mladenovca 46
Biblioteka 'Ljubiša R. Đenić' iz Čajetine 7
Biblioteka 'Milovan Vidaković' iz Sopotu 12
Biblioteka 'Milutin Bojić' iz Beograda 2
Biblioteka 'Radislav Nikčević' u Jagodini 16
Biblioteka 'Radoje Domanović' iz Velike Plane 1
Biblioteka 'Radoje Domanović' iz Surdulice 5
Biblioteka '14. novembar' iz Bujanovca 5
Biblioteka šabačka 4
Biblioteka 'Štefan Homola' iz Bačkog Petrovca 1
Gradska biblioteka, Vršac 18
Gradska biblioteka, Novi Sad 119
Gradska biblioteka, Pančevo 8
Gradska biblioteka, Subotica 7
Gradska biblioteka 'Božidar Knežević', Ub 30
Gradska biblioteka 'Vladislav Petković – Dis' u Čačku 30
Gradska biblioteka 'Jovan Tomić' iz Nove Varoši 1
Gradska narodna biblioteka 'Žarko Zrenjanin' u Zrenjaninu 53
Matična biblioteka 'Vuk Karadžić' iz Prijepolja 3
Matična biblioteka 'Ljubomir Nenadović' iz Valjeva 6
Matična biblioteka 'Svetozar Marković' iz Zaječara 2
Narodna biblioteka, Apatin 2
Narodna biblioteka, Babušnica 7
Narodna biblioteka, Bela Crkva 2
Narodna biblioteka, Bor 5
Narodna biblioteka, Doljevac 1
Narodna biblioteka, Kosjerić 1
Narodna biblioteka, Kruševac 14
Narodna biblioteka, Kula 2
Narodna biblioteka, Kuršumlija 1
Narodna biblioteka, Merošina 2
Narodna biblioteka, Negotin 4
Narodna biblioteka, Novi Bečej 7
Narodna biblioteka, Osečina 5
Narodna biblioteka, Pećinci 2
Narodna biblioteka, Pirot 19
Narodna biblioteka, Požega 8
Narodna biblioteka, Smederevo 21
Narodna biblioteka, Smederevska Palanka 14
Narodna biblioteka, Srbobran 5
Narodna biblioteka, Užice 4
Narodna biblioteka 'Aleksandar Ivić' iz Žabara 4
Narodna biblioteka 'Branislav Nušić' iz Novog Kneževca 3
Narodna biblioteka 'Branko Radičević' u Odžacima 11
Narodna biblioteka 'Veljko Dugošević' iz Golupca 1

Narodna biblioteka 'Veljko Petrović' iz Bačke Palanke 1
Narodna biblioteka 'Veljko Petrović' iz Žablja 1
Narodna biblioteka 'Vuk Karadžić' iz Batočine 1
Narodna biblioteka 'Vuk Karadžić' iz Velikog Gradišta 14
Narodna biblioteka 'Vuk karadžić' iz Loznice 15
Narodna biblioteka 'Danilo Kiš' iz Vrbasa 3
Narodna biblioteka 'Diša Atić' iz Vladimirača 27
Narodna biblioteka 'Detko Petrov' iz Dimitrovgrada 17
Narodna biblioteka 'Dositej Obradović' iz Novog Pazara 7
Narodna biblioteka 'Dositej Obradović' u Staroj Pazovi 2
Narodna biblioteka 'Dušan Matić' iz Čuprije 2
Narodna biblioteka 'Dušan Radić' iz Vrnjačke Banje 19
Narodna biblioteka 'Dr Đorđe Natošević' iz Indije 14
Narodna biblioteka 'Dr Ejup Mušović' iz Tutina 2
Narodna biblioteka 'Đura Jakšić' iz Petrovca na Mlavi 1
Narodna biblioteka 'Ilija M. Petrović' iz Požarevca 2
Narodna biblioteka 'Janko Veselinović' iz Koceljeva 6
Narodna biblioteka 'Jefimija' iz Trstenika 17
Narodna biblioteka 'Jovan Popović' u Kikindi 12
Narodna biblioteka 'Karlo Bjelicki' u Somboru 2
Narodna biblioteka 'Miloš Trebinjac' iz Bajine Bašte 9
Narodna biblioteka 'Rade Drainac' iz Prokuplja 4
Narodna biblioteka 'Radoje Domanović' iz Leskovca 2
Narodna biblioteka 'Resavska škola' iz Despotovca 19
Narodna biblioteka 'Ribnikar' iz Rekovca 1
Narodna biblioteka 'Sveti Sava' iz Aranđelovca 10
Narodna biblioteka 'Svetislav Vulović' iz Ivanjice 6
Narodna biblioteka 'Stevan Sremac' iz Niša 4
Narodna biblioteka 'Stevan Sremac' iz Sokobanje 6
Narodna biblioteka 'Stefan Prvovenčani' iz Kraljeva 56
Narodna biblioteka 'Stojan Trumić' u Titelu 1
Opštinska biblioteka 'Petar Petrović-Njegoš' iz Medveđe 1
Opštinska biblioteka 'Sestre Jovanović' iz Crne Trave 1
Opštinska biblioteka 'Slovo' iz Lapova 4
Opštinska biblioteka u Gadžinom Hanu 4
Opštinska narodna biblioteka u Ražnju 8
Resavska biblioteka u Svilajncu 25
Srpska čitaonica u Irigu 4